

אדל כהן,
מקום קסום,
ראשל"צ

איך שיר נולד

מילים: יהונתן גפן
לחן: יוני רכטר

מחבר שלש מלים
מחמם על אש קטנה
ורץ מהר להביא
בצל מהשכנה
מוסיף שני חרוזים
קצת פלפל, קצת מלח
מערבב שלשה כבשים
וזורק קבֵיָה של קרח
חשוב מאוד שהקרח
יהיה חם
בהתחלה זה כואב
אחר כך יוצא החוצה
וכלם שמחים
ופתאם – איזה יפי
הוא הולך לבד
איך שיר נולד?
כמו תינוק

איך שיר נולד?
כמו הצחוק
זה מתחיל מבפנים
ומתגלגל החוצה
איך שיר נולד?
כמו תינוק
בהתחלה זה כואב
אחר כך יוצא החוצה
וכלם שמחים
ופתאם איזה יפי
הוא הולך לבד
איך שיר נולד?
כמו תינוק

איך שיר נולד

מילים: יהונתן גפן

לחן: יוני רכטר

Chords: C, C#7, Dm, G, C, C#7, Dm, G, C, C#7, Dm, G, Gm, C, F, E, Am, D, Gm, C, F, E, Am, Am/G#, C/G, G7, C

Lyrics:
 נים - בך - מ - היל - מת - זה - צחוק - ה - כמו - לך - נו - שיר איך
 ק - ה - ב - נוק - תי - כמו - לך - נו - שיר איך
 אום - פת - ו - חים - שם - לם - ג - ו - צה - חו - ה - צא - יו - קה - חר - א - אב - נו - זה - לה -
 נוק - תי - כמו - לך - נו - שיר איך
 נו - שיר איך

יהונתן גפן (ראו "אני אוהב שוקולד")

יוני רכטר (ראו שיר "שבת בבוקר")

על השיר

אחד השירים האהובים של גפן, שנכתב במקור כחלק מספר השירים "הכבש השישה עשר", הפך במהלך השנים להיות חלק מתקליט (1978) וחלק מהצגה (1991) הנושאת אותו שם. שירי התקליט עודכנו לעתים כדי להתאים ללחן או לספק חוויית האזנה לילדים. ב"איך שיר נולד", לדוגמה, התווספו שורות שמקבלות את פני הילדים ומספקות מתכון ל"יצירת שיר".

שירי התקליט עברו מדור לדור - בזכות הלחנים שכל אחד יכול לזמזם, העיבודים המצוינים של רכטר והביצועים הלא מתיילדים שמתאימים למבוגרים וילדים גם יחד. נקודת המבט של גפן היא של מבוגר המנסה לראות בצורה מודעת את מה שלא היה מודע לו כילד.

על הלחן

הלחן קליל וקצבי, מתאר שמחה של "יצירה" חדשה. המבנה מעגלי, מאופיין בשני חלקים א-סימטריים וקודה (סיום קצר) הנותנת תחושה של רצון לחזור להתחלה. חלק ראשון המורכב משאלה ותשובה "איך שיר נולד... ומתגלגל החוצה" בקצב סינקופי וחלק שני זהה לו מבחינה מוזיקלית, אך מתפתח ומתאפיין בעלייה מלודית לנקודת שיא "איך שיר נולד כמו תינוק... הוא הולך לבד" וכך נותן את התחושה של עצמאות והשלמת היצירה.

מהלך הפעילות

1. **נאזין** לשיר ו**נבקש** מהילדים להקשיב ולספר על העיסוק בשיר.
2. **נשוחח** על מילות השיר. למה המשורר מדמה את השיר?
3. **נשיר** את השיר ו**נבקש** מהילדים להציע תנועות מתאימות.
4. **נזמין** כמה זוגות לעמוד במרחב ולהציע תנועות משותפות לשיר.
5. **נעמוד** במעגל. הפעם **ננסה** לבצע את השיר בתנועה כקבוצה.
6. **נחלק** לילדים מקלות הקשה. בחלק הראשון (שאלה) **נקיש** ובחלק השני **נבקש** מהילדים להציע תנועות מגוונות לשיר באמצעות מקלות הקשה. לדוגמה: **נגלגל** את המקלות במילים "הוא מתגלגל החוצה", **נקיש** על הרצפה במילים "הולך לאט" וכך הלאה.

פעילויות נוספות

1. **נשחק** במשחק "מה נוצר ממה"?
2. **נערוך** סדנה של בניית כלים משימוש חוזר בחומרים.
3. **נעודד** את הילדים לספר על תהליך היצירה שלהם.